

پروتکل همکاری منطقه‌ای

برای مبارزه با آلودگی ناشی از نفت و سایر مواد مضره در موارد اضطراری
(کویت - ۲۴ آوریل ۱۹۷۸ برابر با ۱۳۵۷/۲/۵)

دولتهای متعاهد:

عضو کنوانسیون منطقه‌ای کویت برای همکاری در زمینه حمایت از محیط زیست دریابی در برابر آلودگی (که از این پس کنوانسیون نامیده خواهد شد) با آگاهی از ضرورت و توجه خاص به امکان دائمی وقوع حوادث غیرمنتقبه که ممکن است منجر به آلودگی مهم بوسیله نفت یا سایر مواد مضره گردد و لزوم همکاری و اتخاذ اقدامات مؤثر برای مقابله با آنها، با وقوف بر این که تدبیر موجود برای مقابله با موارد اضطراری آلودگی لازم است که در سطوح ملی و منطقه‌ای افزایش یابد تا بتوان با این مشکل به نحو کامل و جامع و به نفع منطقه مقابله نموده؛

به شرح زیر موافقت نموده‌اند:

ماده ۱- از لحاظ پروتکل حاضر:

(۱) مقصود از «مرجع مربوطه» مرجع ملی تعریف شده در ماده یک کنوانسیون یا مرجع یا مراجعی است که در یک کشور متعاهد بوسیله «مرجع ملی» برای مقاصد زیر تعیین شده باشد:

(الف) مبارزه یا انجام عملیات دیگر در موارد اضطراری در دریا.

(ب) دریافت و هماهنگ کردن اطلاعات مربوط به موارد خاص اضطراری در دریا.

(ج) هماهنگ کردن امکانات موجود ملی برای مبارزه با موارد اضطراری در دریا بطور اعم در داخل کشور و با سایر دولتهای متعاهد.

(۲) دولتهای متعاهد سعی خواهند کرد رأساً یا از طریق همکاریهای دوجانبه یا چندجانبه طرحهای مقابله با موارد اضطراری در دریا و وسایل و تجهیزات خود را برای مبارزه با آلودگی ناشی از نفت یا سایر مواد مضره در منطقه دریایی حفظ و تقویت نمایند. وسایل مذکور بخصوص شامل تجهیزات موجود و کشتی و هوایپیما و نیروی انسانی آماده برای انجام عملیات در موارد اضطراری خواهد بود.

ماده ۳

(۱) دولتهای متعاهد بدینویسیله به تأسیس مرکز کمکهای مقابله موارد اضطراری در دریا اقدام می‌کنند.

(۲) هدفهای مرکز به شرح زیر خواهد بود:

(الف) تقویت امکانات دول متعاهد و تسهیل همکاری بین آنها به منظور مبارزه با آلودگی به نفت و سایر مواد مضره در موارد اضطراری در دریا.

(ب) کمک به دولتهای متعاهد در صورت تقاضا برای توسعه امکانات ملی به منظور مبارزه با آلودگی ناشی از نفت و سایر مواد مضره و تسهیل و هماهنگ کردن مبادله اطلاعات، همکاری فنی و کارآموزی.

(ج) یکی از هدفهای بعدی امکان اقدام به عملیات برای مبارزه با آلودگی ناشی از نفت و سایر مواد مضره در سطح منطقه خواهد بود که ممکن است در مراحل بعدی مورد بررسی قرار گیرد. این امکان بایستی پس از ارزیابی نتایج حاصل از اجرای هدفهای فوق الذکر و با توجه به منابع مالی که ممکن است برای این منظور موجود باشد برای تصویب به شورا پیشنهاد گردد.

(۳) وظایف مرکز به شرح زیر خواهد بود:

(الف) گردآوری و توزیع اطلاعات مربوط به موضوعات مندرج در پروتکل حاضر بین دولتهای متعاهد که شامل موارد زیر خواهد گردید:

(۱) قوانین، مقررات، اطلاعات مربوط به مراجع مربوطه دول متعاهد و طرحهای مقابله با موارد اضطراری در دریا، مذکور در ماده ۵ پروتکل حاضر.

(۲) اطلاعات مربوط به روشها و تکنیک‌ها و تحقیقات برای مقابله با موارد اضطراری در دریا، مذکور در ماده ۶ پروتکل حاضر.

(۳) فهرست کارشناسان و مواد و تجهیزات موجود برای استفاده در موارد اضطراری در دریا توسط دول متعاهد.

(ب) کمک به دولتهای متعاهد - بحسب تقاضا - در موارد زیر:

(۱) تهیه قوانین و مقررات مربوط به مسائل مندرج در پروتکل حاضر و تشکیل مراجع مربوطه.

(۲) مقصود از «مورد اضطراری در دریا» هر آسیب، رویداد، واقعه یا وضعیتی است که منجر به آلودگی مهمنا یا تهدید قریب‌الواقع به آلودگی مهمنا در محیط زیست دریایی بوسیله مواد نفتی گردد و نیز شامل سایر حوادثی که برای کشتهای از جمله نفتکش‌های خارج دهد و فورانهای ناشی از فعالیتهای حفاری و تولید نفت و وجود نفت و سایر مواد مضره در آب ناشی از نقص تأسیسات صنعتی خواهد بود.

(۳) مقصود از «طرح مقابله با موارد اضطراری در دریا» طرح یا طرحهایی است که براساس ملی، دوجانبه یا چندجانبه به منظور هماهنگ کردن استقرار و تخصیص و استفاده از افراد و مواد و تجهیزات برای مقابله با موارد اضطراری در دریا تهیه شده باشد.

(۴) مقصود از «مقابله با موارد اضطراری در دریا» هر فعالیتی است که هدف آن جلوگیری، تخفیف یا از میان بردن آلودگی یا تهدید به آلودگی به نفت یا سایر مواد مضره ناشی از موارد اضطراری در دریا باشد.

(۵) مقصود از «منافع مربوطه» هرگونه منافع دولت متعاهدی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در اثر یک مورد اضطراری در دریا به خطر افتاده باشد؛ از جمله:

(الف) فعالیتهای دریایی، ساحلی، بندری یا فعالیتهای واقع در مصب رودخانه از جمله عملیات ماهیگیری که تأمین کننده ضروریات زندگی اشخاص ذینفع باشد.

(ب) جاذبه‌های تاریخی و جهانگردی در ناحیه مربوطه.

(ج) سلامت و بهداشت ساکنان و رفاه ناجیه از جمله حفظ منابع زنده دریایی و حیوانات وحشی.

(د) فعالیتهای صنعتی که متکی به برداشت آب دریا می‌باشد مانند کارخانجات تقطیر و کارخانجات صنعتی که از گردش آب استفاده می‌کنند.

(۶) مقصود از «کنوانسیون» کنوانسیون منطقه‌ای کویت برای همکاری درباره حمایت محیط زیست دریایی در مقابل آلودگی می‌باشد.

(۷) مقصود از «منطقه دریایی» منطقه‌ای است که در بند (الف) ماده ۲ کنوانسیون تعریف شده است.

(۸) مقصود از «شورا» شورای سازمان منطقه‌ای حمایت از محیط زیست دریایی است که طبق ماده ۱۶ کنوانسیون تشکیل گردیده است.

(۹) مقصود از «مرکز» مرکز کمکهای مقابله با موارد اضطراری در دریا می‌باشد که طبق بند (۱) ماده ۳ پروتکل حاضر تشکیل گردیده است.

ماده ۲

(۱) دولتهای متعاهد در انجام کلیه اقدامات لازم و مؤثر برای حفاظت نوار ساحلی و منافع مربوطه یک یا چند دولت متعاهد در برابر خطر یا اثرات آلودگی ناشی از وجود نفت یا سایر مواد مضره در محیط زیست دریایی که بر اثر موارد اضطراری در دریا بوجود آمده همکاری خواهند نمود.

(ج) طرحهای ملی خود راجع به مقابله با موارد اضطراری در دریا.

ماده ۶ - هر یک از دول متعاهد اطلاعات زیر را در اختیار سایر دول متعاهد و مرکز قرار خواهد داد:

(الف) روش‌ها، تکنیک‌ها، مواد و رویه‌های موجود و جدید مربوط به مقابله با مورد اضطراری در دریا.

(ب) تحقیقات موجود و پیش‌بینی شده و تحولات در زمینه‌های مذکور در بند (الف) فوق؛ و

(ج) نتایج تحقیقات و تحولات مذکور در بند (ب) فوق.

ماده ۷

(۱) هر یک از دول متعاهد به مأموران مربوطه خود دستور خواهد داد که از فرماندهان کشتیها، خلبانان، مسؤولان سکوهای دریایی و سایر تأسیسات مشابه که در محیط زیست دریایی تحت صلاحیت آن دولت به انجام عملیات اشتغال دارند بخواهند که وجود هر نوع مورد اضطراری در منطقه دریایی را به مرجع ملی مربوطه و مرکز گزارش دهند.

(۲) هر دولت متعاهد که تحت بند (۱) فوق گزارش دریافت می‌دارد، مراتب را فوراً به مراجع زیر اطلاع خواهد داد:

(الف) مرکز.

(ب) کلیه دولتهای متعاهد.

(ج) دولت پرچم هر کشتی خارجی که در مورد اضطراری درگیر باشد.

(۳) محتوای گزارشهای مذکور در بند (۱) فوق از جمله گزارشهای تکمیلی در صورت لزوم بایستی با ضمیمه (الف) این پروتکل تطبیق نماید.

(۴) دولت متعاهدی که طبق بند (۲) (الف) و (ب) فوق به ارسال گزارش مبادرت نماید از تعهدات مندرج در بند (ب) ماده ۹ کتوانسیون معاف خواهد بود.

ماده ۸ - مرکز اطلاعات گزارش‌هایی را که تحت ماده ۵ و ۶ و بند (۲) ماده ۷ این پروتکل از طرف یک دولت متعاهد دریافت می‌دارد فوراً برای کلیه دولتهای متعاهد دیگر ارسال خواهد نمود.

ماده ۹ - هر دولت متعاهد که طبق این پروتکل به ارسال اطلاعات مبادرت می‌کند می‌تواند انتشار اطلاعات ارسالی را به نحوی که بخواهد محدود نماید.

در اینگونه موارد هر دولت متعاهد یا مرکز که اطلاعات را دریافت می‌دارد آن را برای هیچ شخص یا دولت یا سازمان عمومی یا خصوصی بدون اجازه صریح دولت متعاهد ارسال کننده فاش نخواهد ساخت.

(۲) تهیه طرحهای مقابله با موارد اضطراری در دریا.

(۳) برقراری روش‌هایی که طبق آن بتوان به سرعت، افراد و مواد و تجهیزات لازم را برای مقابله با موارد اضطراری در دریا به یک کشور متعاهد اعزام یا از آن انتقال یا عبور داد

(۴) ارسال گزارش‌های مربوط به موارد اضطراری در دریا.

(۵) تقویت و توسعه برنامه‌های کارآموزی برای مبارزه با آسودگی.

(ج) هماهنگ ساختن برنامه‌های کارآموزی برای مبارزه با آسودگی و تهیه راهنمایی جامع راجع به مبارزه با آسودگی.

(د) ایجاد و حفظ یک سیستم مخابرات و اطلاعات مناسب با نیازهای دول متعاهد و مرکز برای مبادله سریع اطلاعات مربوط به موارد اضطراری در دریا طبق این پروتکل.

(ه) صورتبرداری از پرسنل، مواد، وسائط نقلیه دریایی و هوایی و سایر تجهیزات مخصوص موجود برای مقابله با موارد اضطراری در دریا.

(و) ایجاد و حفظ ارتباط با سازمانهای مربوطه منطقه‌ای و بین‌المللی بخصوص سازمان مشترکی دریایی بین دول به منظور کسب و مبادله اطلاعات و آمار علمی و فنی بویژه در مورد هر ابتکار تازه‌ای که ممکن است مرکز را در انجام وظایفش کمک نماید:

(ز) تهیه گزارشهای دوره‌ای راجع به موارد اضطراری در دریا برای تسلیم به شورا؛ و

(ح) انجام هرگونه وظایف دیگر که طبق این پروتکل یا توسط شورا به آن محول گردد

(۴) مرکز در صورتی که شورا طبق بند (ج) (۲) فوق به آن اختیار دهد ممکن است وظایف دیگر لازم را برای شروع عملیات به منظور مبارزه با آسودگی به نفت و سایر مواد مضره در سطح منطقه‌ای انجام دهد.

ماده ۴

(۱) پروتکل حاضر شامل منطقه دریایی مشخص شده در بند (الف) ماده ۲ کتوانسیون خواهد بود.

(۲) چنانچه دولت متعاهدی بخواهد می‌تواند از لحاظ مقابله با موارد اضطراری در دریا، بنادر، خورها و خلیج‌های کوچک و مردابهای خود را جزء منطقه دریایی محسوب نماید.

ماده ۵ - هر یک از دول متعاهد اطلاعات زیر را در اختیار مرکز و سایر دول متعاهد قرار خواهد داد:

(الف) مرجع مربوطه خود.

(ب) قوانین و مقررات و سایر اسناد حقوقی خود راجع به مسایل مندرج در پروتکل حاضر از جمله قوانین و مقررات و سایر اسناد حقوقی مربوط به سازمان و نحوه عمل مرجع مذکور در بند (الف) فوق.

(۴) هر دولت متعاهد که طبق بند (۱) فوق تقاضای مساعدت می‌کند فعالیتهایی را که با استفاده از مساعدت مذکور به عمل آورده و نتایج حاصل از آن را به مرکز گزارش خواهد نمود. مرکز بلاfacسله اینگونه گزارش‌ها را جهت کلیه دولت متعاهد دیگر ارسال خواهد داشت.

(۵) در موارد اضطراری خاص مرکز ممکن است تقاضای بسیج منابعی را بنماید که دولتهای متعاهد برای مبارزه با آلودگی ناشی از نفت و سایر مواد مضره فراهم نموده‌اند.

ماده ۱۲

(۱) هر یک از دولتهای متعاهد با توجه به وظایفی که طبق پروتکل حاضر برای مرکز تعیین شده است یک مرجع مربوطه برای اجرای الزامات خود طبق این پروتکل تأسیس و حفظ خواهد کرد. مرجع مربوطه هر یک از دولتهای متعاهد در صورت اقتضاء با کمک مرکز یا مراجع همتای خود در سایر کشورهای متعاهد همکاری نموده و فعالیتهای خود را آنها هماهنگ خواهد نمود.

(۲) موضوعات زیر از جمله مواردی خواهد بود که طبق بند ۱ فوق درباره آنها همکاری و هماهنگی به عمل خواهد آمد:

(الف) توزیع و تخصیص مواد و تجهیزات موجود.

(ب) آموزش پرسنل برای مقابله با موارد اضطراری در دریا.

(ج) انجام فعالیتهای مربوط به ناظارت و مراقبت در مورد آلودگی دریا.

(د) روش‌های ارتباطی درباره موارد اضطراری در دریا.

(ه) تسهیل انتقال پرسنل و تجهیزات و مواد مربوط به مقابله با موارد اضطراری به داخل یا خارج سرزمین کشورهای متعاهد یا عبور از آنها.

(و) سایر موضوعات مشمول این پروتکل.

ماده ۱۳—شورا:

(الف) فعالیتهای مرکز را که طبق این پروتکل انجام می‌دهد مرتباً مورد بررسی قرار خواهد داد.

(ب) درباره حدود و میزان وظایف که بایستی طبق ماده ۳ اجرا گردد تصمیم خواهد گرفت.

(ج) میزان کمکهای مالی و اداری وغیره را که دولتهای متعاهد بایستی برای انجام وظایف مرکز تخصیص دهند تعیین خواهد کرد.

در تأیید مراتب فوق، نمایندگان تمام اختیار زیر که از طرف دولتهای خود به آنها اجازه لازم داده شده است پروتکل حاضر را امضاء نموده‌اند.

ماده ۱۰— هر دولت متعاهد که با یک مورد اضطراری در دریا به مفهوم مندرج در بند (۲) ماده ۱ پروتکل حاضر روپرتوگردید:

(الف) هرگونه لقدم مناسب برای مبارزه با آلودگی و یا از بین بردن وضع اضطراری به عمل خواهد آورد.

(ب) بلاfacسله کلیه دولتهای متعاهد دیگر را مستقیماً یا توسط مرکز از هرگونه اقدامی که برای مبارزه با آلودگی انجام داده یا قصد انجام آن را دارد مطلع خواهد نمود. مرکز هر نوع اطلاعی از این قبیل را فوراً جهت کلیه دولتهای متعاهد دیگر ارسال خواهد کرد.

(ج) ماهیت و دامنه مورد اضطراری در دریا را مستقیماً یا با کمک مرکز ارزشیابی خواهد نمود.

(د) اقدام مقتضی و لازمی را که بایستی در مقابله با مورد اضطراری در دریا به عمل آورد در صورت اقتضاء با مشورت سایر دولتهای متعاهد و دولتهایی که تحت تأثیر آلودگی قرار گرفته‌اند و مرکز تعیین خواهد نمود.

ماده ۱۱

(۱) هر دولت متعاهد که نسبت به یک مورد اضطراری در دریا نیازمند به کمک باشد می‌تواند از طریق مرکز یا مستقیماً از هر یک از دولتهای متعاهد تقاضای مساعدت نماید.

در مواردی که از خدمات مرکز استفاده می‌شود مرکز سریعاً تقاضاهایی را که برای کمک دریافت داشته است جهت کلیه دولتهای متعاهد دیگر ارسال خواهد نمود و دولتهای متعاهدی که طبق این بند از آنها تقاضای کمک می‌شود در حدود امکانات و توانایی نهایت سعی خود را برای کمک مورد درخواست مبنول خواهد داشت.

(۲) کمک مذکور در بند (۱) فوق می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

(الف) پرسنل، مواد و تجهیزات از جمله تسهیلات یا روشها برای دفع مواد آلوده کننده که جمع آوری شده است.

(ب) ظرفیت کنترل و مراقبت.

(ج) تسهیل انتقال پرسنل و مواد و تجهیزات به داخل یا خارج سرزمین هر کشور متعاهد و یا عبور از آن.

(۳) دولتهای متعاهد می‌توانند برای هماهنگ ساختن هرگونه عملیات مقابله با موارد اضطراری در دریا که نسبت به آن طبق بند (۱) فوق تقاضای مساعدت شده است از خدمات مرکز استفاده نمایند.

این پروتکل در تاریخ ۲۴ آوریل ۱۹۷۸ (برابر با ۱۳۵۷/۲/۵) در کویت به زبانهای عربی، انگلیسی و فارسی که هر سه متن آن بطور متساوی معتبر می‌باشد به تصویب رسید.
در صورت بروز اختلاف راجع به تفسیر و تعبیر یا اجرای این پروتکل متن انگلیسی برای رفع اختلاف متن معتبر خواهد بود.

ضمیمه الف

راهنمای کلی برای تنظیم گزارش‌هایی که طبق ماده ۷ پروتکل ارسال می‌شوند

(۱) هر گزارش حتی‌الامکان بطور کلی شامل موارد زیر خواهد بود:

(الف) شناسایی منبع آلودگی (برای مثال هویت کشتی در صورت لزوم)،

(ب) موقعیت جغرافیایی، ساعت و تاریخ وقوع یا مشاهده حادثه،

(ج) شرایط جوی دریابی در ناحیه،

(د) در مواردی که آلودگی از کشتی ناشی می‌شود جزئیات مربوط به شرایط کشتی،

(۲) هر گزارش در صورت امکان بالاخص شامل موارد زیر خواهد بود:

(الف) توضیح یا توصیف مواد مضره از جمله نامهای فنی اینگونه مواد (نامهای تجاری نباید جایگزین نام صحیح فنی گردد).

(ب) تعیین یا تخمین کمیت، تراکم و وضع احتمالی مواد مضره که در دریا تخلیه گردیده یا احتمال تخلیه آن می‌رود.

(ج) توصیف مشخصات بسته‌بندی و علام شناسایی در صورت لزوم، و

(د) نام فرسنده و گیرنده و تولیدکننده مواد

(۳) هر گزارش در صورت امکان بایستی بطور وضوح مشخص کند که آیا ماده مضره که در دریا تخلیه گردیده یا احتمال تخلیه آن می‌رود نفت یا ماده سمنی (مایع، جامد یا گاز) می‌باشد و آیا مواد مذکور به صورت فله یا مظروف یا کانتینر یا مخازن قابل حمل یا لوله‌های زیردریابی منتقل گردیده یا می‌گردد.

(۴) هر گزارش بر حسب لزوم با هرگونه اطلاع مربوط دیگری که دولت دریافت کننده گزارش تقاضا کند یا فرسنده گزارش لازم بداند تکمیل خواهد شد.

(۵) هر یک از اشخاص مذکور در بند ۱ ماده ۷ این پروتکل:

(الف) حتی‌الامکان و عنداللزوم گزارش اولیه خود را با اطلاعات مربوط به آخرین تحولات تکمیل خواهد نمود، و

(ب) تا حدود امکان هرگونه اطلاعات اضافی را که توسط کشورهایی که تحت تأثیر آلودگی قرار گرفته‌اند تقاضا شود، در اختیار آنها قرار خواهد داد.

نقل از شماره ۱۸۹۸۲ - ۱۴/۲/۱۳۸۹ روزنامه رسمی
۱۳۸۹/۲/۱۱

شماره ۶۵۲۶
مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور
با توجه به انقضای مهلت مقرر در ماده (۱) قانون مدنی و در اجرای مفاد تبصره ماده (۱) قانون مذکور، یک نسخه تصویر «قانون استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای حمل و نقل ریلی و عمومی شهرها» برای درج در روزنامه رسمی ارسال می‌گردد.
رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۶۸۳۶۱/۱۲/۲۶

قانون استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی
برای حمل و نقل ریلی و عمومی شهرها
ماده واحد - در جهت عمل به قانون حمایت از سامانه‌های حمل و نقل ریلی شهری و حومه مصوب ۱۳۸۵ و قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت مصوب ۱۳۸۶ و به منظور تحقق هدفمند کردن بارانه‌ها دولت مکلف است مبلغ یک میلیارد (۱۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) دلار جهت تأمین تجهیزات و احداث خطوط راه‌آهن شهری تهران و حومه، مبلغ هفتصد میلیون (۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰) دلار جهت تأمین تجهیزات و احداث خطوط قطارهای شهری سایر کلان‌شهرهای دارای طرح مصوب قطار شهری و مبلغ سیصد میلیون (۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰) دلار جهت اجرائی کردن طرحهای جامع حمل و نقل و ترافیک سایر شهرها تا پایان سال ۱۳۸۹ از محل حساب ذخیره ارزی یا هر عنوان دیگر به صورت تسهیلات و با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرائی کشور در اجراء پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ اختصاص و در اختیار شهرداری‌های مربوطه قرار دهد. تسهیلات منظور شده به عنوان بخشی از سهم پنجاه درصدی (۵۰٪) دولت تلقی شده و تضمین بازپرداخت صدرصد (۱۰۰٪) آن به عهده دولت خواهد بود.

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است منابع فوق را در سال ۱۳۸۸ و یا سال ۱۳۸۹ در اختیار شهرداری‌های مربوطه قرار دهد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحد در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و دوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۵ با اصلاحاتی از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

نیزه کل همکاری مسلطه (۱)

تبصره ۲- کلیه قوانین و مقررات سهمیه‌بندی برای تحصیلات تكمیلی به جز موارد مصرح در این قانون از جمله قانون تخصیص سهمیه برای زنان در پذیرش دستیاری رشته‌های تخصصی پزشکی مصوب ۱۳۷۲ لغو می‌گردد.

تبصره ۳- این قانون از زمان تصویب لازم الاجراء است.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۲/۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئيس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی